

Valtuustoaloite haitallisten vieraslajien torjunta, kuntalaisten aktivointi torjuntatyöhön

Kunnanvaltuusto 01.09.2025 § 72

Marja Multanen jätti valtuustoaloitteen, jossa hän pyytää kuntaa selvittämään mahdollisuudet kuntalaisten aktivointiin haitallisten vieraslajien torjunnassa.

Aloitteen on allekirjoittanut Marja Multasen lisäksi 20 valtuutettua.

Valtuustoaloite on kokonaisuudessaan **pöytäkirjan liitteenä**.

Päätös

Kunnanvaltuusto ottaa aloitteen vastaan ja antaa sen edelleen kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus 15.09.2025 § 201

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa aloitteen edelleen ympäristölautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristölautakunta 21.04.2026 § 30

Marja Multanen on jättänyt 1.9.2025 valtuustoaloitteen haitallisten vieraslajien torjunnasta ja kuntalaisten aktivoimisesta torjuntatyöhön. Aloitteessa hän pyytää selvittämään mahdollisuudet kuntalaisten aktivointiin haitallisten vieraslajien torjunnassa.

Yhtenä mahdollisuutena aloitteessa mainitaan Crowdsorsa vieraslajipelin käyttöönotto. Pelin tavoitteena on etsiä ja tuhota vieraslajiesiintymiä. Jokaisesta esiintymästä saa torjuntapalkkion. Osallistujan on nauhoitettava video esiintymästä ennen ja jälkeen torjunnan. Palkkio riippuu esiintymän koosta, tiheydestä, ja sijainnista. Palkkio on max. 0,25 €/m² ja pienenee suurissa esiintymissä. Crowdsorsan laaduntarkistajat katsovat ja hyväksyvät videot. Asiakas saa myös pääsyn videoihin. Peli päättyy, kun torjuntabudjetti on käytetty loppuun.

Crowdsorsa vieraslajipeli voisi toimia kustannustehokkaana ja kannustavana tapana torjua vieraslajeja kunnan alueella aktivoimalla kuntalaisia osallistumaan torjuntatyöhön ja samalla se kasvattaisi kuntalaisten tietoisuutta vieraslajeista ja niiden torjunnasta.

Lisäksi Tohmajärven kunnalla oli käytössään ympäristön siistimisavustukset vuoteen 2023 saakka. Avustusta voitiin myöntää yhdistyksille rakennustarkastajan hyväksymän kunnan alueella olevan yleishyödyllisen ympäristökohteen siistimiseen 50 % hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään 2 500 €. EU:n tai kansallisen vieraslajiluettelon mukaisten vieraslajien torjunnassa avustusta voitiin myöntää 75 % hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään 2 500 €. Avustus oli tarkoitettu mm. ympäristön siistimis- ja maisemanhoitotöihin kuten puisto- ja viheralueiden raivaukseen sekä haitalliseksi säädettyjen vieraslajien torjuntaan.

Avustusta pidettiin kustannustehokkaana tapana aktivoida yhdistyksiä maisemanhoitoon ja vieraslajien torjuntaan. Viimeisinä vuosina yhdistykset hyödynsivät avustusta varsin hyvin, mutta kunnan talouden kiristyessä avustuksiin vuosittain varatusta 10 000 € määrärahasta jouduttiin kuitenkin luopumaan.

Vieraslajien torjunnasta kunnan toimesta ei kuitenkaan ole täysin luovuttu. Esimerkiksi vuodelle 2026 ympäristölautakunnan talousarvioon on varattu määräraha määräaikaiselle kausityöntekijälle, jonka tehtäviin kuuluu muiden ympäristön kunnossapito- ja maisemanhoitotöiden ohella vieraslajien torjunta.

Valtuustoaloite kokonaisuudessaan on jaettu ympäristölautakunnan jäsenille **esityslistan liitteenä**.

Asian valmistelija

toimistoinsinööri Oskari Mähönen, oskari.mahonen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4239
rakennustarkastaja Rytönen Joni, rakennusvalvonta@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4209

Esittelijä

tekninen johtaja Berg Jorma, jorma.berg@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4201

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta kiittää valtuustoaloitteesta ja toteaa, että siinä nostetaan esiin merkittävä ja ajankohtainen aihe. Kuntalaisten kannustaminen osallistumaan oman asuinympäristönsä viihtyisyyden kehittämiseen on perusteltua ja kannatettavaa.

Vastauksenaan valtuustoaloitteeseen ympäristölautakunta toteaa, että määräraha Crowdsorsa vieraslajipelin käyttöönotolle tai mahdollisuus ympäristön siistimisavustusten palauttamiselle ympäristölautakunnan talousarvioon yhdistysten aktivoimiseksi vieraslajien torjuntaan käsitellään vuoden 2027 talousarviovalmistelun yhteydessä.

Ympäristölautakunta esittää vastauksensa valtuustoaloitteeseen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Kokouksessa esittelijä **muutti päätösehdotustaan seuraavasti:**

Ympäristölautakunta kiittää valtuustoaloitteesta ja toteaa, että siinä nostetaan esiin merkittävä ja ajankohtainen aihe. Kuntalaisten kannustaminen osallistumaan oman asuinympäristönsä viihtyisyyden kehittämiseen on perusteltua ja kannatettavaa.

Vastauksenaan valtuustoaloitteeseen ympäristölautakunta toteaa, että määräraha Crowdsorsa vieraslajipelin käyttöönotolle, mahdollisuus ympäristön siistimisavustusten palauttamiselle ympäristölautakunnan talousarvioon yhdistysten aktivoimiseksi tai vaihtoehtoisesti määrärahojen lisääminen nuorten työllistämiseen vieraslajien torjuntaan käsitellään vuoden 2027 talousarviovalmistelun yhteydessä.

Ympäristölautakunta esittää vastauksensa valtuustoaloitteeseen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

-
- Merkittiin, että rakennustarkastaja Joni Rytönen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana Teams-etäyhteydellä tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus 27.04.2026
176/00.02.15/2025

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Löppönen Mikko, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Löppönen Mikko, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus yhtyy ympäristö lautakunnan valmisteluun kiittää valtuustoaloitteesta ja toteaa, että siinä nostetaan esiin merkittävä ja ajankohtainen aihe. Kuntalaisten kannustaminen osallistumaan oman asuinympäristönsä viihtyisyyden kehittämiseen on perusteltua ja kannatettavaa.

Vastauksenaan valtuustoaloitteeseen kunnanhallitus päättää, että määräraha Crowdsorsa vieraslajipelin käyttöönotolle, mahdollisuus ympäristön siistimisavustusten palauttamiselle ympäristölautakunnan talousarvioon yhdistysten aktivoimiseksi tai vaihtoehtoisesti määrärahojen lisääminen nuorten työllistämiseen vieraslajien torjuntaan käsitellään vuoden 2027 talousarviovalmistelun yhteydessä.

Kunnanhallitus esittää vastauksensa valtuustoaloitteeseen edelleen kunnanvaltuustolle ja esittää, että valtuusto toteaisi aloitteen samalla loppuun käsittelyksi.

Päätös
